

Duruşmanın barakaldığı 9.9.1971 günü As. Mahkeme kurulunda bir değişiklik olmadıkça iddia makamında Dr. Hakkın Kd. Yzb. Ülgen Sözer ve tutanakta Dr. Asab. Saçın Emmeray hazır oldukları halde, Askeri Mahkeme salonunda saat 9.00 da açık olarak toplandı.

Yapılan yoklamada sanık İrfan Uçar ile sanık Hilide Zain hariç diğerlerinin gelmiş oldukları ve serbest bir şekilde mahsus yerlerine alındıkları görüldü.

Yapılan müdafii Avukat yoklamasından Faik Mustafa Anag, Necdet Başar, Ali Yağar ve Süleyman Alptekin'in gelmiş oldukları ve mahsus yerlerine alındıkları görülmüştür. A

Açık olarak duruşmaya devan olundu.

Sanık Mustafa Coşkun'un sergusunun tesbitine geçildi.

SANIK MUSTAFA COŞKUN'un Sergusunda: Duruşmanın ilk gününde davaya tutuklu edemedim gerekmesiyle mahkemeye karşı itimadım olup olmadığı konusunda konuşmaktan. Ancak sizler için sor olsa bile vicdanınız ve kanun gerekliliği içinde karar vermemiştir. Benim iddianamede bir örgütün yandaş militanı olarak ona mermi temin ettiğimi iddia oluyorum. Ben vicut yapısı bakımından militan olacak durumda değilim. Ayrıca tabiri caizse sosyalizmin henüz A, B, C, aşısındayım. Yani birinci sınıftayım. Böyle bir örgüt benim durumunda bulunan bir insana yandaş militan olarak seçmem. Bir gün içinden gelince, Rımelihisarı'ndaki bir kahveye gittim. Kaşan o saatte oturuyordu. 30.6.1971 günü buradan P polisler tarafından beni çok ama çok seven halkın içinden alınarak götürüldüm. Önce bir karakola götürdüler. Evimde arama yapıldı. Bu yıllardan hatta yüz yıllardan eskiliğini taşıyan bir iggi eviydi. Polisin birisi kitaplıktan Bektaşlıya ait bir kitap gelipde onun üzerinde konuşunca o ania aile efendim dahi benim durumumu unutup kendilerinden endişelenmeye başladılar. Götürüldüğüm emniyet müdürlüğünde teahhütlerle kargalaktan, Elif isimindeki bir arkadaş intihar edeceğimi söyledim. Çünkü bana ajanlık teklif ediyorlardı dedim. Orada büyük basıcılara maruz kaldım. Pa-lakaya yatacakları sırada Bab. olduğumu öğrendiğim birisi sen günleri günleri yaptın, söyle şekilde telkinde bulunmak istedi. Orada Enal Mesçi arkadaşımı gördüm. Avni Yalçın'ı gördüm, feci vaziyette idiler. Hatta Enal Mesçi dahi fazla dayanmaya-cağın, silah ve mermi şeklinde bir iddiaları var, sen de kabul et tarzında konuştu. E emniyet müdürlüğünde gördüğüm bir gençin boyunu polis niye Ermeninin diye çıkartan gördüm. Bu garbler altında emniyet müdürlüğünde bulundum. Bilâhère Selimiye'ye Sıkay-yönetim Kumandanlığına getirildik. Bir duvarın dibine disilimlik, üneleri kurguna di-zecekler zannettim. Basım Üskün ayakta duracak durumda değildi. Sabat Sebaylar tah-kir ederek kendisini kaldırdılar. Bilâhère As. Sevcanın huzuruna gakerıldım. Bana müstehsi tavırlarla hitap etti. İfademizi alanda, sorudan tutuklanma talebi ile bir mahkemenin huzuruna gakerıldım. İhtiyaza bulunmak istediğime de mahkemeye geldiğimizi kapının üzerindeki levhadan anladım. Birtakım güylar konuşunca hakim bana kes sor-ra itiraz edersen, dedi. Ve tutuklanışımıza bildirdi. Aslında ben iddianamede belir-tilen örgüte silah ve mermi temin etmek suçlarını işlemiş değilim. Benim ve diğer arkadaşlarıma davaya dahil olmalarının sebebi şudur; Bir örgüt teşit oluyorum, bu 3-5 kişiden ibaret olmasın. Miktarın büyümesi lazımdır. Bizler sosyalist tanındığı-mız için bu bakımdan örgütlenmemizde irtibat kuruluyor. İddia makamının kayıttan-dırması budur. Ben 14 yaşında sifit kaynatma işlerinde çalıştım. Halkın yeni tutuk-lanmadan önce benim 585 TL. idi. Zift kaynatırken ayacağın sakatlanması dahi ün-cekli bir olaydır. İddianamede Atatürkçülüğün bahsediliyor. Benim bu duruşmanın me-sulu sizler de dahil olmak üzere herkesdir. Ben acıların örfine uyun bir aileme-denim. 14 yaşında sifit kaynatma işinde çalıştım. Bu bakımdan benim ailemlerimden başka haybedecek bir şeyin yoktur. Mermi mevzunun aslı şudur. Ereğli'de çalıştı-ğın bir sırada bilâhère Alevi iggiler beni çok severlerdi. Bunlardan bir teneci Rımelihisarı'nda bir gün bana rastladı. Bir kaç defa evime gidip geldi. Kendisine yakanlık gösterdim. Nisan'ın ilk haftasında bir gün bu arkadaş bana İzzet'e gide-ceğimi orada bana Tagorenin yanında yol istinat duvarı içinde çalışacağımı söyle-di. Köy düğünlerinde kullanmak üzere alması olduğu 1300 adet mermiyi bilâhère al-mak üzere benim saklanması istedi. Ben acıların örf ve adedi sebebiyle bu teklifi red edemedim. 1300 adet mermiyi evime aldım.

Ancak sosyalist olduğum için oraftan çekildim. Bundan dolayı bu memnilerden bir kısmına iş arımadığım olan Avni Yalçın'a götürdüm. Onun mühafaza etmesini istedim. Dikkatle her-kesin bana haktağını gördüğün her şahsın sivil polis olduğum zamana kadar bir halletti ru-hiye içinde idim. Bundan dolayı geri kalan memnileri eviminin bahçesinde bulunan oca-ğın içindeki bir yerin içerisine geri kalan memnileri toprağı eyerek yere gömdüm. Bilahere bu memnilerin yerini polise gösterdim. Poliste alınan ifade işence ile alınmıştır. Sa-ya'nın Mahkemesi 5. Cema Davasının 27.12.1969 tarihli bir iftihatına göre polisin işenceye alması olduğu ifadeler benim olmasın. Bu bakardan polisin aldığı ifadelerin kabul et-miyor. Evinde bulunan memniler hakkında ilgili olmayıp yukarıda belirttiğim gibi bir an-ladığım saklamam için benzerdiği memnilerdir. Savaş ile ilk tanıştığım gün Sayı Mecdi Öler bana yarığımı çıkararak ulan alevi sana göstereceğim, demek son alevinin demektir. Bu- nun özellikle saptı gemesini istiyorum.

Sanağın 1 sıra numaralı klasörün 147 ve 149 ncu sayfaları arasında bulunan ve polis tarafından tesbit olunan 5.7.1971 tarihli ifadesi şunlardır :

Sarıktan Soruldu : 1961 -1962 yıllarında Cemal Gürsel'in tiyatro faaliyetleri konusunda ağız olduğu kampanya dolayısıyla Avni Yalçın'la tanıştım. O tarihten beri kendisiyle o tarihten beri arkadaşım. Benim çağıştığım işyerinin alınmasında yardımcı ol- muştur, dedi.

Soruldu : Necati Selçuk'u 1968 ya da 1969 yılında Zep sayısında köpürü inçatan- da çağıştığım bir sırada tanıdım, dedi.

Soruldu : Rasim Üçsen'le aynı tarihte Zep sayısında tanıştım. Ben kendisini ce- niyet mübirliğinde işenceye tabi tutulmuş bir durumda gördüm. Beni görünce gülemleri- ni keşetdi. O zaman gördüğüm bu şahsın zep sayısında birer çağıştığım Rasim Üçsen olduğumı hatırladım. İsmimin Rasim Üçsen olduğumı emniyette öğrendim, dedi.

Soruldu : Eysel Meşgi'yi tiyatrodan tanıdım. 1970 aralık ayında onun rol al- dığı bir eser dolayısıyla tanıştım. Eysel Meşgi ile Rasim Üçsen memur konusunda benimle konuşmuştu. Avni'nin evinde malsane var, onu el altına getirdim herhangi bir teklifi olmuştur. Ben polise böyle bir ifade vermedim, dedi.

Soruldu : Beyran Kara ismindeki şahıs benim memur olduğum kişiye yakın bir kişi- dendir. Aramızda akrabalık ilişkileri vardır. Kendisini arada sırada Amalhicari'nin ge- lirdi. Benim dekilim mese, zamana kadar İstanbul Mediyat Fakültesinde çalıştı. İsmiyle- h 2 ana adı, babası adı, doğum yeri, ve diğer benlik özellikleri hakkında bir malsanem yoktur. Halen de nerede olduğum bilmiyorum, dedi.

Soruldu : Avni Yalçın Acabaden'de oturur, devamlı gittiğim bir evdir. Fakat oada, sokak numara belirtmek davet edecek durumda dekilim. Ancak sokak dekilim- kineyi tanıyıyorum. Beyran Kara'nın da devamlı Sadak olarak çağırıldığını bilmiyorum. Avni Yalçın'la bu konuda kendisinden memur almak üzere bir şahsın galeceği hakkında hiç bir yerde ve hiç bir şekilde konuşmadım, dedi.

Soruldu : İgginin bana verdiği 1300 adet memur bir tek naylon torba içinde idi. Bunlardan bir kısmı onun, bir kısmı kasa idi. Emniyette teslim ettiler, bu teslim sure- sinde 9 m. ve bir kısmının 7,65 m. gapında memur olduğum öğrendim. Avni'ye bu memur- ların 400 kadetini götürdüğüm, dedi.

Sanağın 265 ve 266 ncu sayfalarında bulunan ve Askari Savaş tarafından tesbit olunan 16.7.1971 tarihli diğer bir ifadesi şunlardır :

Sarıktan soruldu : 1971 Nisan ayının ikinci haftasının yarısında veya sonlarının doğru ben 400 kadar memurı bisnet kendim Avni Yalçın'ın evine götürdüm. Avni evindeydi. Memnileri kendisine verdim, evine yalnız olarak gittim, memnileri Avni'ye verirken evde Avni'nin annesi vardı, fakat kendisi malsakta meşguldu. Memnileri verirken, haberi olma- mıştır, dedi.

Sanağın 2 numaralı klasörün 249 ncu sayfasında bulunan ve tutuklanma talebi üze- rine 2 numaralı Mahkemesince tesbit olunan sorgusu şunlardır :

Soru : Benim için 1. Şube Müdürlüğünde ifade alınmasıyla malsane içinde iş- den alınacağına bir fark yoktur. Açıkadıklarınan dövüldüğümü, kendilerine işence edildi- ğini gördüğüm, dedi.

Sanağın tutuklanma talebi sebebiyle An. Mahkeme Üçüne çıkarılıp sorgusu tesbit edildikten sonra iddia ettikleri gibi polis tarafından yine de işenceye tabi tutulan bir kısım olay olduğuna soruldu :

Sanık mahkemeye sorgusu yapıldıktan ve tutuklandıktan sonra tahvil emriyle çıkarılıp gıdelerle ilgili tutuklan bir şahıs tutuluyor. Fakat emrinde bulunan Tayfun isimindeki şahıs davadan sanık olan bir şahıs ben L. gubede İsmail Hakkı ocağında emriyle getirilip orada bir gece yatarak biliyorum, dedi.

Şu an sanık mahkemi Avukat Ali Şeker: Muvakkilimin, L. gubede ifadesi alınırken içinde bulunduğu psikolojinin ve psikom mahkeme önüne tutulmuş talibi ile çıkarıldığı zaman da devam ettiği yani emriyle ilgili psikolojinin tesiri altında bulunduğu dair ifadesinin tavrı edilmiş ise andır. Öyle sanıyorum ki; Muvakkilim benim için emriyle L. gube ile mahkeme karşısında olmak anlamında fark yoktur, menasızda konuşuyup, mahkeme karşısına çıkarıldığı zaman emriyle beliren psikomun devam ettiğini belirtmek istemiştir. Bu hususun muvakkilim açısından bir kere daha tavrında ifade gıdeler, dedi.

Sanık: Ben mahkeme karşısında da ben işence yapılacak emriyle ilgili de değilim. Emriyle yapılan haklar sebebiyle halati ruhiye içerisinde bulunduğumu belirtmek istiyorum, dedi.

Sanık Mustafa Cöğlen'un sorgusuna karşı bir diyetlerinin bulunup bulunmadığı daha önce sorguları için edilmiş bulunan diğer sanıklardan soruldu.

Sanık Emel Ayşe Mesgi: Tiyatroda Mustafa Cöğlen'a Avni Kalkan'ın evinde merni olduğum söylendi değilim. Mustafa Cöğlen emriyle getirildiği zaman ben kendisine durumu sordum. Sorgusunda ifade ettiğim şekilde durum salıttı. Ben de kendisine benim Hocatı Şeşar'a olan muhabbetimi bahsettim yani, Şeşar merni benim oturma odasında hizmetlendiriyorlar, herhalde beni bu yüzden emriyle getirdiler, ben de bğkilde ifade var diye kendisiyle konuştum, dedi.

Diğer sanıkların bir diyetleri bulunmadığı An. Savcı kaza bir diyetleri olmadığını belirtti, ~~...~~
Emel Ayşe Mesgi

Saat 10,55 de devam olunan işarete duruşmaya 15 dakika ara verilmesi oy birliği ile karar verilip tefhin oldu. 9.9.1971

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

T. KURU

TÜRKİYE SOSYAL TARİHİ